

Bydgoszcz, 7 lipca 2025 r.

Informacja prasowa

Emerytura czy nauczycielskie świadczenie kompensacyjne? Nauczyciele mają wybór

Nauczyciele, wychowawcy oraz inni pracownicy pedagogiczni, którzy urodzili się po 1948 roku, nie muszą czekać do 60. roku życia w przypadku kobiet ani do 65. roku życia w przypadku mężczyzn, aby otrzymać świadczenie z ZUS-u. Jeśli mają odpowiedni wiek, staż pracy i rozwiązali stosunek pracy, mogą na przykład skorzystać z nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Aby otrzymać nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, należy spełnić trzy podstawowe warunki: osiągnąć odpowiedni wiek, posiadać wymagany staż pracy oraz rozwiązać stosunek pracy – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Pierwszym z tych warunków jest ukończenie odpowiedniego wieku, uzależnionego od roku, w którym nauczyciel ubiega się o świadczenie. Wymagany wiek wynosi:

- w latach 2025–2026: 56 lat dla kobiet i 61 lat dla mężczyzn,
- w latach 2027–2028: 57 lat dla kobiet i 62 lata dla mężczyzn,
- w latach 2029–2030: 58 lat dla kobiet i 63 lata dla mężczyzn,
- w latach 2031–2032: 59 lat dla kobiet i 64 lata dla mężczyzn.

Drugim warunkiem jest wykazanie co najmniej 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym minimum 20 lat pracy w zawodzie nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego, zatrudnionego przynajmniej w połowie obowiązkowego wymiaru godzin w placówkach wskazanych w ustawie o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych. Do takich placówek należą między innymi:

- publiczne i niepubliczne przedszkola i szkoły,
- specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Od 1 września 2024 roku krąg osób uprawnionych został rozszerzony o pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych. Oznacza to, że świadczenie przysługuje również nauczycielom, wychowawcom i innym pracownikom pedagogicznym zatrudnionym w publicznych i niepublicznych poradniach, w tym w poradniach specjalistycznych udzielających dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Ostatnim warunkiem jest rozwiązanie stosunku pracy, które musi nastąpić na wniosek nauczyciela, lub z powodu wygaśnięcia umowy, np. po upływie czasu, na jaki została zawarta. Ważne, by:

- zakończyć wszystkie umowy o pracę, niezależnie od ich rodzaju i wymiaru,
- nie podejmować nowego zatrudnienia ani nie prowadzić działalności gospodarczej do momentu rozpoczęcia pobierania świadczenia.

Jakie formalności trzeba spełnić, aby otrzymać nauczycielskie świadczenie kompensacyjne?

Osoby zainteresowane nauczycielskim świadczeniem kompensacyjnym powinny w pierwszej kolejności wypełnić i złożyć odpowiedni wniosek (druk ENSK). Formularz jest dostępny na stronie internetowej ZUS lub w każdej placówce Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające okresy składkowe i nieskładkowe, a także potwierdzające okres wykonywania pracy nauczycielskiej.

Potrzebne będą też dokumenty potwierdzające inne okresy – na przykład pracy, prowadzenia działalności, służby wojskowej, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, nauki w szkole wyższej czy korzystania z urlopu wychowawczego. Jeśli ktoś pracował przed 1 stycznia 1999 r. i nie ma złożonego wniosku o kapitał początkowy, powinien również dostarczyć dokumenty dotyczące wynagrodzenia z tamtego okresu.

Prawo do świadczenia powstaje w dniu, gdy zostaną spełnione wszystkie wymagane warunki. Nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym został złożony wniosek. Jeśli w tym czasie jest pobierany zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne, świadczenie kompensacyjne może zostać przyznane dopiero po ich zakończeniu.

Ile wynosi nauczycielskie świadczenie kompensacyjne?

Kwota ustalana jest indywidualnie, ale nie może być niższa niż minimalna gwarantowana emerytura. Obecnie po waloryzacji od marca to 1878,91 zł brutto.

Świadczenie wypłacane jest do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, czyli 60 lat w przypadku kobiet, 65 lat w przypadku mężczyzn lub uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury.

Krystyna Michałek
regionalna rzeczniczka prasowa ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim